

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a našloga sve poljvar" Nat. Post.

Preplaća s poštirinom stoji 2 for., a soljako samo 1 for. za cijelu godinu. Razmorni 1 for., za pol godinu. Istračorino više poštirin. Godje se najviše najmanje 8 soljakih tu su vojni, dva mali list. Saljemo svima ukupno pod jednim zatvorom i imenom, davat ćemo za 10 for. na godinu svakemu. Novi se žalju kroz poštarsku *Naravnici*. Ime, prezime i najbolji Postu valja jeo označiti. Komis. List nedostava na vrijeme, neka to fazi odpravnistru u otorovu pisanju, za koju se ne plaća nikakva poštirina, napisav istana Reklamacija. Tko List prima i drži, ako je poslen, ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

našlo je

Tipografija Piali di C. Amati, via della Zoula, N. 7.

Pismo se žalju platjeno poštirinu; vlasti, dopisi i drugi spisi stampaju se fl u cijelosti ili u izradku, našmo prama svojih vrednosti i smjera otoga Lista. No podpisani so dopisi novopravljaju. Osobna napadanja i često sukrovne stvari nemojemo mjesto u ovom Lистu. Priobčena so pisma tiskaju po 5 novi. svaki redak Oglasi od 8 redaka stoji 00 novi, a svaki redak svrši 5 novčići; il u sljedeći opozorjava prsto se pogode oglasnici i odpravnistri. Dopisi se neradaju. Urednik i odpravnistri, osim izvanrednih slučajeva, nadopisuju, nego putem svoje Listice.

STANOVNIKOM ISTARSKIH GRADOVAH!

Dne 2. julijsa birat ćeće zastupnika. Dva se bore za to mjesto. Mi vam srdačno preporučamo gosp.

ROBERTA MÜLLERA

Ravnatelja hidrografičnog Zavoda u Puli.

Kažu ga oblijubljena i kroz poštenu čovjeka. Njemu daje svoje glasove svi kao jedan, u Kastvu, Voloskom, Lovranu, Mošćenicah, Pazinu, Buzetu, Puli u Lošinjih i u Krku!

Kroz Vase glasove neka se srđa vjećne pravde izlije na onoga Viduša, koji je svoje talente tudjim svrham žrtvovao, koj se je svoga roda odmetnuo; jer nije Viduš prazna glava, on je mogao i mo:ao znati, koje su prave patriotske dužnosti njegove.

Mi Hrvati u Istri činili bi sami proti sebi, kad bi mu makar sano jedan glas dali. Domaci ljudi nemogu više umiriti Istre, jer su jedni odviše griešili. Evo vam tudjincu. Tudjinc je, al je poslen. Možda će on medju drugimi stvari spomenuti i pravice našega hrvatskoga jezika -- kad domaci sin, Viduš, nebiti toga učiniti!

Robert Müller je naš izabranac!

TRŽAČKIM OKOLIČANOM!

Rodjac! Nijednomu od Vas nije potrebno povjedati, što je sve dosadanji. Vaš poslanae u državnom sboru bečkom govorio. Oni isti, koji će sada proti njemu sve moguće laži i opadanja navaditi, oni isti su u svojih vlaških novinah stampali njegove govorove o stvarih Vašega grada i okolice, i hvalili su one govore. Vi svi znate, da jedan čovjek nemože bog znaj što učiniti. U mnogih stvarih treba i dobru volju hvaliti.

IVAN NABERGOJ

koga Vam i za unapred preporučamo, da ga izvolite, je sin Vaše okolice, Vaš čovjek, koj razumi Vas jezik. On je pokazao svakom prilikom u Beču, da mu je na srcu sreća i napredak Trsta i Okolice.

Okoličani tršćanski! Zašto divo loviti, a pitomo puščati? Uzmite jednoga po jednoga Vlaha ali Njemca, pak što su i oni učinili? Ništa! Mnogi su mučali, dok je Vas Nabergoj govorio.

Okoličani! S imenom Ivana Nabergoja vezani su zahtjevi za ohranjenje Vaše narodnosti. To pazite. S njim premožite ili propadite, al neciepajte se, zaslужka bit će uvjek, dokle bude Vaših krepkih ruk; al ako svoj jezik i njegove branitelje zavržete, onda niste već Slovinci.

NAŠA SLOGA.

12

HRVATSKE NARODNE PJESEME IZ ISTRE.

XCI.

Šala.

(Zarečka)

Imala san ljuba,
Vele dobro moje,
On se jo zadavil
Jeduci gorno(j)e.
Imala san ljuba
Lepega mladića,
On se jo zadavil
S peron od radica.

Volč. sb.

C.

Lovranka.
(Zarečka).

Poslal je brat Ivan
Galiju s pod Lovran
Aj da će si on speljat',
Najlepšu Lovranku,
Najlepšu Lovranku
Bilu Katarinu.
Kata, Katarino,
Majka za te pita,
Majka za te pita
Si li manorana?
Ako san, ako nisan
Ne gren so hvalaćat,
Ne gren so hvalaćat,

Ni ljuden pravočat

Ni ljuden pravečat

Da iman rožicu

Da iman rožicu

Kitien bosiljka

Aj kitu bosiljka

Grančiću polinca

Aj polinac polinac

Žuhko zelje moje

Aj žuhko zelje moje

Va duo i po noći

Aj ki te goji sakdan

Tužan budo u blagdan.

Volč. sb.

CI.

Ivo budi svoju ljubu.
(Lorranska)

Zaspala jo ljuba Ivanova
Pokraj puta juga zelenoga.
Sle su sluge Ivanu povedat,
Oj Ivanu virmi gospodari!
Ljuba ti je na travi zaspala,
Gremono ti ju, Ivo, sprebutidi?
Ni ne hodo virne sluge moje.
Ja sam dobar za budit divojke,
Jos sam bolji za ljubit divojke.
On strga kitu rožmarina
Prasne ljubu po licu rumenom.
Skuda j' Mari kuta zasegnula

Tuda j' Mari krvea prokopalna.

Onde j' zrasla trava dotoljina;

Ter ju žarja Anica divojka

Zlatin arpon bilima rukama,

Ter ju dava bilim konjon svojin:

Jijte konji trave deteljine.

Volč. sh.

CII.

Savjet brata bratu.

(Zarečka)

O ti Jura! o ti brate!

Ti nedelaš, kako brate,

Tvoja zena bi hotela,

Da je sita i pijana,

Da si nosi lope svete

Postoldiće od moranca*)

Da se lepo va njih tanca

Volč. sb.

CIII.

Vrbnik.

(Iz Krka a se pjeva i po Istri)

Vrbniče nad more

Visoka planina!

Va tebi su goje

Po izbor divojke,

Jedna drugoj veli:

*) kordovan.

Stan'gori sestrice,

Da mi donesemo,

Te bladne vodice,

Da mi zalijemo

Te naša rožice,

Drobnu mažurannu

I sitan basiljak.

Volč. sb.

CIV.

Iznevoren mladić.

(Iz Kastavčina)

Obrodila cršnja, višnja

Više od roda.

Od roda se ponavila

Do crne zemlje;

Pod njen sedi mlad gospodin

S svojom gospojom.

Pred njima je čaša vina

I ogledalo.

Najdu se, napija se

Ogledaju se.

Nad njima je drobna tica

Stito žumbori;

Ona voli i žumbori

Da jo lepši mlad gospodin

Nego j' gospoja.

Ona voli i žumbori,

Da se ženin ja,

Zen' se srdce, žen se dušo,

Kastavcem.

Cujem, da će na Petrovu oklicati nove izbore za občinsko zastupstvo. Izbori da će biti dne 7. 8. i 9. jula; a izbor glavara na 17. jula.

Ja se nikomu rado ne mećem za učitelja, al' znajući različite uroke, rad koji je naša občinska stvar nije u redu, rado nešto spominjem na dobu o tih izborih.

Naša je občina velika. Mučno ju je vladati; ali skoro isti trošak bio bi, da je svaka županija o sebi. Protokole pisati, lječara plaćati, puteve nastojati, dotpence odpravljati: to sve bi svaka županija morala sama činiti, da ne imamo skupne občine. A ovako obavlja to sve skupna občina.

Prva briga dakle budi svakom postonu Kastavcu, da ostanemo jedni, da se nećemo pomoći. Čepljane žele oni nasi neprijatelji, koji bi rado sibū po šibu lomili, jer cielega našega svežnja prelomiti nemogu.

U nas nije bogatstva ni od mrljoga, ni od živoga blaga. Svaki se skoro od jutra do večera mora truditi, da nevolji otine sebe i družinu. Tako dolazi, da mnogi gledaju bili medju občinskim muži samo za svoju korist. Ali nedaj Bože, kad ciela naša občina od 15 tisuć duša nebi imala 30 ljudi, koji bi dušom i telom nastojali o dobru občine. Nego netreba odmah činiti Petra ili Pavla samo zato, jer je u zastupstvu i jer dobije 2 forinta, kada ide na sjednici. Jer ona 2 forinta on zasluži putujući i dangubec i kad god slusaće prekore i ogovaranja od svojih vlastitih ljudi.

Druga dakle briga budi svakomu postonu Kastavcu, da svojim glasom pomognu izabrati čim bolje i vrednije ljude. Osobito jednu stvar mi je ovdje sponzenu. Ja popu, jer je pop, nisam prijatelj ni neprijatelj. Nego kad ja vidim, da je onaj pop razumna glava, pravi prijatelj puka, onda bi ja za njega glasovao prije, nego za kogadog pučana. Zašto?

Zato, jer su popi kod nas naša krv, jer se oni razumiju u mnoge stvari laglje, nego težak, i laglje se nauče, kako treba vladati občinu. Mi Kastavci imamo jih jedan par, koji se nebi sramili u nijednom gospodskom sboru, a u občinsko zastupstvo da nesmiju! To je smislo.

Sapce mi jedan ovako: „Prodići ti, koliko ti drago, mi nećemo gledati lievo ni desno, nego čemo dati glase za onih, koji neće adicionali.“

Ludo je, brate, tako govoriti. Svaku zastupstvo morati će ulariti adicionalne, kada i koliko bude od potrebe.

Ako li predobije stran, koja nikakovih adicionala ni pod ništo neće, onda čemo opet fleteriti nekoliko vremena, dok se najkasnije Trst i Poreč negode te reku, dajmo Kastavcem opela dva, tri komisara, jer se sami neznaaju ravnati. Pak čemo biti, gdje smo bili.

Adicionalni neskode, al' neka su razložni i neka se poduševno troše. Da Vam spomenem dvije, tri. Dan danas bez škole i nauke nikud nikamo! Ako nisi pismen, ako si neznaš računa složiti, to je već danas, kao da si od drugoga kraja sveta.

Naših je ljudi sila božja zidara i kljesarah. Samim razumom, koj jih je bog dao, oni služe, dobro zidajući i lijepe klješće, mnogo novca. Sad recite, nije li od Boga grehota, da Kastav neima uz dobro občinu školu, jos jednu školu za risanje iliši dišen, gdje bi se malatiči učili plane snovati, slike pisati i druge stvari? Tako bi još više služili i narod bi školom napredovao.

A kakova nam cesta u grad vodi? Gdje nam je školska kuća? Kakovi su pokrajini puti? Jeli došta občinskih stelan. Jeli se pokušalo gdje žilu od vode nači, a bez vode nije života ni gospodarstva? Gdje nam je sjemeniste, da se u njem odgajaju mladiće plodonosnih stabala, pak da se narodu dlele?

Svega toga i stotina drugih poigrali nećemo, jer su prije u zastupstvu bili „dobri muži“, koji tobože od adicionala nisu bili ni čuti, da „tužnomu kmetu“ nebude težko. Da, da, al' je zato ista „Lisina“ i klanjska gora, isle su obligacije, a narasle sve gdje i gdje nove ružice.

Tako nesmije dalje!

Odlaka se ovo Hrvat po Istri prenavlja talijanski, već ima i pravih onih starinskih korenjakah malo.

Ja govorim onim Kastavecm, koji se još nisu u babe provrli, i kojim nije još srce omrznuo za sve, što je občinsko: Takove Kastavece pozivam, neka se od svake županije skupe na dogovor. Na tom skupu neka se reče:

Petru ili Pavle! tebe imamo za dobra čovjeka, budi ti naš zastupnik. Tako neka odluci svaka županija, i neka se onda od svake županije posalje po jedan čovjek u Grad, da se tamo utvrdi i popiše sve te ljude, u koje se narod usa. A kada budu izbore, neka se glasuje za te iste ljude, da budu izabrani kao jedinim glasom.

Povrh onoga, na sto rekoh da treba paziti, valja gledati osobito i na to, da novi zastupnici budu žarko ljubili svoj hrvatski jezik i da pod nijednu cenu nebudu pustili, da jim se tudjinstvo u

kuću uvlači. Ki nezna po našu govorit, nemore našoj deci otac bit. Kastavec! Vi imate pametnih i postenih ljudi, ali oni Vam se neneude sami, jer su čedni. Potražite jih, pak će naša velika občina, ako Bog da, kako je i pravo, svjetliti kako danica zvezda medju drugimi občinama u Istri.

Kada ovo pročitate, nepitajte, tko je pisao, nego pazite, što je rekao.

Vaš domorodac.

DOPISI.

Iz Treskavca.

Prosim „Našu Slogu“, da upiše ovaj dogadjaj, koji vidih mojima ocima, hodec iz Krka u Bašku, dne 21. lipnja.

Oko 5 sati u jutro dojdoli u Bašku. Kod križa baščanskoga Poklonca opazili klečeća stareca, potna, trudna i smučena. Upitav od kud je, reče: Ja sam Dražanin te ovdje čekam druge Dražane i naše poglavare, ki su nam zapovjedali, da svi moramo poći u Baščansku občinsku kuću, a zač, ja neznam. Zatim udjili opazili četu Dražanah, a na glavi joj učitelja, nekoga Tribušona rodom iz Cresa. Začudili se toliku množtvu i upitah: Kamo to, ljudi! Jedan od njih mi odgovorio: Gremo supozivati, da svi moramo poći u Baščansku občinsku kuću, a zač, ja neznam. Zatim udjili opazili četu Dražanah, a na glavi joj učitelja, nekoga Tribušona rodom iz Cresa. Začudili se toliku množtvu i upitah: Kamo to, ljudi!

Jedan od njih mi odgovorio: Gremo supozivati, da svi moramo poći u Baščansku občinsku kuću, a zač, ja neznam. Zatim udjili opazili četu Dražanah, a na glavi joj učitelja, nekoga Tribušona rodom iz Cresa. Začudili se toliku množtvu i upitah: Kamo to, ljudi! Jedan od njih mi odgovorio: Gremo supozivati, da svi moramo poći u Baščansku občinsku kuću, a zač, ja neznam. Zatim udjili opazili četu Dražanah, a na glavi joj učitelja, nekoga Tribušona rodom iz Cresa. Začudili se toliku množtvu i upitah: Kamo to, ljudi!

Od kuda se ovo Hrvat po Istri prenavlja talijanski, već ima i pravih onih starinskih korenjakah malo.

Ja govorim onim Kastavecm, koji se još nisu u babe provrli, i kojim nije još srce omrznuo za sve, što je občinsko: Takove Kastavece pozivam, neka se od svake županije skupe na dogovor. Na tom skupu neka se reče:

Petru ili Pavle! tebe imamo za dobra čovjeka, budi ti naš zastupnik. Tako neka odluci svaka županija, i neka se onda od svake županije posalje po jedan čovjek u Grad, da se tamo utvrdi i popiše sve te ljude, u koje se narod usa. A kada budu izbore, neka se glasuje za te iste ljude, da budu izabrani kao jedinim glasom.

Povrh onoga, na sto rekoh da treba paziti, valja gledati osobito i na to, da novi zastupnici budu žarko ljubili svoj hrvatski jezik i da pod nijednu cenu nebudu pustili, da jim se tudjinstvo u

Ludo se nevoljni Dražani prevariše, kad su se postavili vojevati suprot Baščanom: nisu li znali, da u Baški vlađa jedan te isti duh, koji ljudi i drži na srecu Vitezica Dinka? Dražani imadjaše samo 32 glasa, a nadali su se, kako se govorilo, u nekoga tajnika baščanskoga, misleći, da će on tobože još toliko glasovat imati od Baščanom; al' kad tamo, osim ovoga, nekoga Bače i Perkačića, nitko drugi neglasova s njima. Živili dakle svjetski Baščani, zivila njihova sloga i njihovi narodni duhovnici, koji bi za njih dali i svoj život! Dražani se pako što prije osvetili i stupili za uvjek i oni u narodnu slogu, koja će jim bez dvojbe do velike koristi u svemu biti!

Jedan Otočanin.

Pogled po svetu.

U Trstu 30. lipnja 1879.

Njeg. carsko visočanstvo, carević Rudolf, vratio se sa svog puta, Kažu, da mu se spremaju stanovi u kraljevskih dvorih u Českoj, gdje je sad sve u radu i vrevi radi pomirenja s jedne strane Čeha s Niemci, a s druge vlade s Cesi.

Izborno se kolo zavrtilo u svoj carevinu. Poznati dosad izbori su ponajviše povoljni težnjam one stranke, koja htjeće, po želji Carevoj, da bude mir nedjelu austrijskim narodima. Naša braća Česi i Slovenci su sjajno pobedili u vanjskih občinah. Danas će se i kod nas u Istri zadnja reč: usamo se, bit će mužka i poštena.

U Galiciji naša braća Poljaci i Rusi (Rutenci) nisu nekako složni. Rutenci se boje, da će im Poljaci vise poslanikah preoteti. Bas neznamo, bi li se radi toga radovali, il' zalovali; jer ni jedni ni drugi nisu dosad pokazali, da im leži na srdu slavenska u državi sloga i uzajemnost; a bez te nam neima ni budičnost ni napredka, nego vječno porivanje i trpljenje.

Nego, dočim se mi u ovoj polovici carstva nadamo boljoj sreći, našu braću Hrvate u onoj polovici kao da cekaju nove skusnje i nove pogibeli. Magjarom neda bies još ni sad mirovati, nego se eno spremaju, da na tih svojih saveznih izkale svu svoju crnu dušu, kako se to vidi iz magjarskog novinstva, u kojem su odskora graknuli na Hrvate tako ružno i bezobzirno, kako to uruji samo Židovi i Mađari, kad imaju vlast u rukama. Među Hrvati i Mađari imaju se obnoviti tako zvana nagodba, pak hoće na taj način, da preotmu ruku u tom po-

Moj ti blagoslov,
Jedno drvo s kraj Dunaja
Druge s kraj mora.
Kad se drva s vrhi sprave,
Onda i ti z njon.

Volč. St.

CV.

Labinjan.
(Lovrana.)

Parti se Labinjan do Plominu grada,
Da vidi ča čini Plomininja mlada,
Ko je ona lipa, da ne gre s Plominu,
Dokle ne obliju dobre majke sine,
Mlada Pierina; Piero mi je mlad
Kako i vinuka, obraz mu prosvita
Kako i rožica. Ni lipse rožica
Nego j' violica. Vijoča moja,
Ča si provenula. Prozevati, žilju *) moj,
Kad je prot tobi grez, za rožu otrgat,
Ku ljubci pronesen za prihodju moju
Za spominje moje, prihodnic moja!

Volč. sb.

CVI.

Ranjeni Junak.
Divojka je brala
Po gore rumen evec,

Ter se je pribrala
K subotu javoru,
Pod javorom leži
Junak krute ranjen;
Junak glavu zdigae
Divjaka pobigne.
„Neběži, divočko,
Žač ti čes moja bit;
Na mojem dolamu
Dva svrljiva žepa su;
V prvom žepu čes nad
Prsten i jabuka;
V drugom žepu čes nad
Sviljin zabranicu, *)
Pravoz' mi ranicu.—
Ako ju mlad umrem
Jutro pred zoramom,
Ti čes se plakati
S gorkima susama.
Ako je mlad umrem
Jedno jutro rano,
Ti čes se plakati
— Milo moje drago.—
Ako je mlad umrem
Jutro po danačiću,
Ti čes se plakati
S tum trejom majčicem.
Ako je mlad umrem
Večer po mračenju,
Ti čes se plakati

— Srdačni ljubčiću. —
Ako ju mlad umrem
Večer o pol noći,
Ti čes se plakati
Te moje dobrati.
Svaki se stih opetjuje i za njim istim
napjevom pjeva: „Lari lare lera, — Lari lara.“
Čuo ju u Kastvu K. Jelusić.
Pjevala so je negda u „Kraju“ Mošćenicom.
Evo druge, koja slično počima, iz Vrbnika:
Pobirala je Mare
Po goru rumen evec,
I ona ga je pribrala
Subotu javoru.
Pod javorom junak
Kruto ranjen leži.
Junak glavu dvigne
Divjaka pobigne.
„Neběži divočko:
Ti čes moja biti.
Va jenom žepu jo
Štira malračica;
Va drugom žepu jo
Prsten i jabuka,
Šarun mračnicum
Veži mi glavicu;
Prsten i jabuka
Neka tebi bude,
Veselte se gora

K se zelenite;
I vi mite majko,
Ké hćerke gojite!
Da bite vi jednu
I za me zgojite,
Tanka i visoku,
Bolu i rumenu,
Koj bi bilo imo
Divježica Mare.

Trinajstiteva sb.

CVII.

Nevjestica odlazeća iz svog doma.

Odhajam od tebe,
Mila maječko moja;
Pul tobo ostavljam
Sra vesolja moja.
Mila maječko moja,
Dajte mi blagoslov,
Da srećno putujem.
S Kastvu na Volosko.
O vi sestre mojo
Veselo ostaće;
Roditeljim mojim
Dobro sreće dajte.
Susedicem mojim
Veliko poštovanje,
S susuzi na oči
Molim vas prošćenje.

*) žilj = glijel = labjan.

) valja: mračnicu = rubac.

slu. Prilikom im je pružila ta okolnost, što Hrvati po svojih poslanicih zahtijevaju prije svega cjelokupnost trojedne kraljevine, to jest, utjelovljenje višće vojničke Kraljevine, grada Rieke i Dalmacije. I mi mislimo, da su se baš sada pokazale na nebu takve zvezde, da se to pitanje nije moglo pokrenuti nikad u bolji čas, sto sada. Magjari se moraju već jednou uvjeriti, il da i njih vežu jasni pisani zakoni i ugovori, il u protivnom slučaju dà ni Hrvatah neveže ništa drugo na svetu, nego njihova dobra volja, jer i za nje obstoji zakon nad sve zakone, narodni naime oblastnik i napredak...

U ostalom svetu u ovaj čas zagljuju svjet dva velika dogadjaja, jedno naime mlada i iznenadna smrt jedinog ogranaka pokojnog franceskog cara Napoleona III., a drugo razkrutnica Ismail Pasc, egipatskog podkralja. Mladi je Napoleonović bio u engleskoj službi u Africi od divljacke kafarske ruke. Taj neslućeni dogadjaj kao da će razvrat carevsku u Francuskoj stranku, te utvrditi francusku Republiku, koja se još uvijek bojala velikog Napoleonskog imena, jer je ono još uvijek imalo tamo silu pristaša i obozavatelja. Kažu, da će bit sad republikanci umjereni, jer sigurni; pa bi tako i taj žalostni dogadjaj nedemu koristio.

Ismail Pašu su prisile, da stupi sa prestola, Francuska i Engleska, da nadmudre Bismarcka, jer im nije bilo pravo, što se i on umislio u taj posao. Dakako, da su mu pilulu, mjesto medom, još i jednom namazali, jer su i druge velerlasti pozvali, da na to pristani, te mu tako svu tu stvar iz silovitih rukuh izrgnuli. Istina, da je i njih zmisla ujila, jer ne samo što će odsad unaprijed te vlasti htjeti u svakoj prigodi svoju reči o egipatskih starih, nego je i carigradski Sultan dobrohodno pristrigao krila novom podkralju Tevfiku, sinu Ismailovu, tako da nebi već imao letili onak slijevo i ludo u njihov nezasitni želudac, kao što se zalelio i u njem poginuo nesretni mu otac.

Nego se ipak čuje, da se Rusija nije pridružila tim evropskim oderuhom, koji misle, da mogu za gotov novac, kupiti dušu i telo nezrelijih od sebe ljudih i naroda. Dapače se govori, da je oprav Rusiju naputili Sultan, neka uzegne podkraljevske povlastice, da ga zapadnjaci toliko nepastaju svojimi novčanim spekulacijama. Taj egipatski dogadjaj je takav, da mora svaku malenu državicu strah biti, da ju veće nepozobljivo budi pod kojom izlikom: i u tioni mu stoji sva važnost.

O Rusiji se veli još i to, da naime u Turskoj ide u svem na ruku Franceskoj, samou da joj se prikupi; pa se već i govori i o nekakvom rusko-francesko-talijanskom savezu, koji bi imao biti náperen proti Njemačkoj Engleskoj i Austriji. U tomu svede da bi svoje mjesto imala i Turska, koja da je već i onaka vezana s Ruskom na najveću zlosti Anglijé i Austrije. U tu kolotinu svode nekoj s jedne strane i usavršavanje njemačke ratne sile, a s druge sve to veće gomilanje talijanske vojske na našoj granici, kao i podupiranje arbanaskog pokreta od turske i talijanske strane. U tom kolu neće onda faliti ni Srbska, ni Grčka, ni Crna Gora, pa najbrže ni Bosna i Hercegovina. Evo kamo nas je doveo Andrassy svojom protoslavenskom politikom! Jer valja znati, da to sve Ruska čini zato, da se osveti onim, koji su joj najviše krivi, što je moralna onako narušiti svoj svestnjepanski ugovor mira. Možebit u istu svrhu gleda se Rusija pomiriti i s Poljaci, koji da su se caru Aleksandru veoma prikupili tim, što nestoje uz ruske tobože prenapetnjake. Pomirenje Ruske i Poljske bio bi svakako najveća dogadjaj u nojnijoj povijesti sveta. Carevi Aleksandar i Velim da će se sastati u Emsu, akoprem se njihovi ministri, Gorčakov i Bismarck, najljepše negledaju.

Bugarski knez Aleksandar bio je ovih danah u Rimu, gdje ga je kraljevska obitelj najljepše dočekala. Odanle će krenuti, il je već krenuo, ruskim parbrom put Varne, a da se i nesvrati k Sultanu u Carigradu, koji da ga želi primiti stopram onda, kad bude već okrunjen. Rumeljski guverner, knez Vogorides, kao da voli više sebi i bugarskom tamo narodu, nego li Sultanu; zato Sultan nije najzadovoljniji s Rumeljskim odnosa, pa zato i ruskia vojska da će se još i julija mjeseca eksercirati na kraj Balkana. Macedonci još jednako čuju, da uglave Europu o nepravdi, što ju je na njih počinila, kad jih je razlučila od ostale bugarske braće. Srbi su u svadji sa Bugari, radi granice. Ruska složi uz Bugare. Prošlih danah bili su Englezzi opteć bijeni u Africi.

Uspjeh izbora vanjskih občinali istarskih.

Javljamo našim Slovanim čitateljem radostnu vijest, da je prigodom jučeranjih izbora Presvjetli g. Dr. Dinko

Vitezic bio opet izabran našim poslanikom na carevinskom vjeću u Beču. Po brzozavrnih vještih iz Pazina, na sva četiri birališta istočne Istri došlo je 180 birača, a valjanih glasova da se našlo 177. Od tih, 145 dobio je naš Vitezic, a ostala 32 kojetko. Na Voloskom, u Krku i Lošinju izabraše ga jednoglasno.

U zapadnoj Istri nebijasmo tako sretni. Tu je naš preporučenac, g. Anton Klodić i ovaj put propao. Kako javljaju brzozavrnje iz Poreča, na sva tri birališta one strane Istri došlo je 170 birača, od kojih je 98 dobio svoj glas g. Defranceschi-u, 17 našemu Klodiću, a ostalih 5 kojekomu.

Od Porečkoga birališta nismo se ni ovaj put nego malo čemu nadali, jer dobro znamo, u kakvima se rukama nalazi tamo nas bledni narod. Ali što nas je iznenadilo i baš zateklo, jest biralište Koparsko, na kojem su nam se i ovaj put iznevjerili birači kotara Buzetinskog, te svojim izdajničkim glasom pomogli nenašincu do poslaničke časti.

Nego mi dobro znamo, koji je pravi uzrok toj pobedi naših političkih i narodnih protivnika, pa neka budu uverjeni, da ćemo si drugom prilikom bolje prostreti, pa ako Bog da i ljepse leći. Ali jednu im moramo već sad prebiti; a tu jest, da Slaveni Slavenu nije tajnjac, od kud god bio, ka ni Niemac Niemeu, ni Talijan Talijanu.

U ostalom, u dojdjućih ćemo brojevih gledati vjerno naslikati povijest sadašnjih izborih, da se naš u Istri na rod nauči poznavati i sebi i svoje protivnike. Već nam je stiglo iz Istre pišamah, u kojih se ljudi tuže, da su bili među biračima zapisani i pokojni, koje već više godina crna zemljica krije. Toga radi pozivamo sve naše znance i prijatelje, neka nam izvole javiti svazu nezakonitost, za koju zaudu da se dogodila tom prigodom. Dapare jih molimo, neka to jave i središnjemu izbornom odboru u Beču, i najpače njemu, da stvar iznese na svjetlo prigodom ovjerenjivanja pojedinih poslauka. Tko bude, taj klije!

Na koncu, koli javno toli srdačno, zahvaljujemo svemu našemu u Istri na rod, hrvatskomu i slovenskomu, na pouzdanosti, koju je i ovom prigodom u nas imao. A budi hvala i onim našim znancem, prijateljem i ostalim domorodcem, koji su se naši koji budi način ukò tog posla zajedno s nama trudili i mučili.

U Trstu 1. srpnja 1879.

Uredništvo „Naše Sloga“.

Na dojavljeni mu brzozavrom uspjeh izborih u istočnoj Istri, primisimo iz Zadra od Presvj. g. Dra. Dinka Vitezica slijedeći telegram:

Mojim Biračem

u izbornih kotarh Pazinskom, Voloskom, Krčkom i Lošinjekom.

Izbravši me po drugi put Vašim zastupnikom na carevinskom vjeću, Vi ste me opetovano odlikovali najvećom casenu, koju slobodni državljan u ustavnoj državi mogu podieliti svomu sudzavljivanju.

Primiti zato, braće birači, moju žarku zahvalu, koju tim više čutim, čim su mi dobro poznate svakovrstne zapreke, koje ste Vi imali sviđati pri junačkom vršenju Vašeg ustavnog prava.

Opetovano pouzdanje Vaše, docim mi s jedne strane veli, da se je moje dosadašnje zastupničko ponašanje slagalo s Vašimi namjerama, s druge me bodri, da sve to odlučnije i postojanje udaram dosadašnjom stazom.

Braće birači!

Moje staro načelo ostaje nepomičeno: Braniti pravo u svakoj struci javnoga života, toli u crkvenom, koliko u narodnom i državnom pogledu.

S toga držim i držat ću vazduh najglavnijom mojom dužnošću, u svakoj prigodi zagovarati prava i svetinje našega miloga, ali žalibote do sada posve zanevarenoga naroda. S toga sam pripravan i unapred sve moje, akoprem slabašne sile uložiti, da nepovredjeno ostane kod nas vjerozakonsko četvrt, kog smo primili od naših pratača; da nas ljubljeni materinski jezik u uredu, u školama i u javnom životu zauzme ono mjesto, koje mu po čovječjem i po Božjem zakonu idje; da se uža naša domovina narodno već razvije, te da narodnom stazom, dodje do željene prosvjete i do zasluzenog blagostanja.

U to ime neka nam Bog pomože i sreća junačka, a Vam, braće birači, pozdrav i hvala.

Od Vašeg odanog

U Zadru, dne 1. srpnja 1879.

Dra. Dinka Vitezica
zastupnik na carevinskom vjeću

Zahvala.

Svim onim P. N. biračem, koji su juče za mě glasovali, budi ovim izrečena najsrdačnija zahvala.

U Trstu 1. jula 1879.

Anton Klodić.

Prijateljem mojim
Veliko veselje,
Suzani na uči,
Molim vas prošenje.
Ako sam se kada
Komu zamorila,
Sada svega serca
Suze bim stocila.
Sveh pitam prošenje
I lipi blagoslov,
Mane je partiti*)
Danas na Volosku.

Isti.

CVIII.

Grad Mošćenice.

Mošćenico gradu,
Kć ste na vršču,
Nutri je moj dragi
V černem klobuciču.
Mošćenico gradu,
Kć ste mi nad Drago,
Z nutri je moj dragi
Z onum crnum glamut.
Mošćenico gradu,
Kć ste nad potokom,
Z nutri je moj dragi
Z onem crnom okom.

Mošćenice gradu,
S pod vas voda zvira,
Z nutri je moj dragi,
Z manom unira.
Mošćenice gradu,
Spred vama su brosvi,
Z nutri je moj dragi,
On me željno prosi.
Mošćenice gradu,
Sprad vama je oreš,
Z nutri je moj dragi,
Ni ga sada ovde.
Mošćenice gradu,
Spred vama j' košnica,
Z nutri je moj dragi,
Rot jedna jalvica.
Mošćenice gradu,
Spred vama j' ladonja,
Z nutri je moj dragi,
Ni ga sada doma.
Mošćenice gradu,
Spred vama je silva,
Z nutri je moj dragi,
Kć mano rad ima.
Mošćenice gradu,
Spred vama je murva,
Z nutri je moj dragi,
On je jako mudar.
Mošćenice gradu,
Spred vama je črešnja,
Z nutri je moj dragi,
On me željno čeka.

Mošćenice gradu,
Spred vama je krušva,
Znutri je moj dragi,
Željno bi me bušal.

Isti.

CIX. Marini vjenč.

Hodi Maro moja
Ako si oprala,
— Nisam majko moja
Skoro ni pričela.—
Da ēa si mi Maro,
Letnji dan delala?
— U polju san majko
Ročice trgala.—
Si mi ēuda Mare
Tih rožic nabrala?
— Puno krilee, majko,
I puno nedearca,
I oba rukava,
I zgora san majko
Tri venci upela.—
Kumu si mi, Mare,
Ti tri venci dala?
— Jednoga san, majko,
Brajnu darovala;
Drugoga san, majko,
Dragiću mojomu;
Trećoga san, majko,

U Dunaj metalia,
Aj plovi mi, plovi,
Moj vence zaleci!
Svi venci oveti,
A moj se zeleni,
Sve ča dalje plovi,
Sve se lipše vidi.

Popisao P. P. B. u Dubašnici.

CX.

Vjerna Kate.

(Iz Vrbnika.)

Grgo mi se na vojničen spravja,
Nikogare gradu ne ostarja,
Nego svoji prevernu jubčicu,
I poli njo Žumbera vernoga služben.
Još ni Grgo gradi odahajo,
Da govori Žember veran sluga:
„Jubi mene, Grgurova juba,
Jubi mene, kada ni Grgura.“
„Nebim toga učinila mlada,
Ža obadvā černa oja moja,
Ni za grado moji, ni za Grgurovi.“
Žumber forma konja vivericu,
Pak pošeću Grgu na vojničen.
Grgo ga je o delja zagledao
I još mu je bliže poštojao.
„Zdravo prisl, Žember, veran sluga!
Je li zdrava moja verga juba?“

Franina i Júrina

Ju. Fran, si videl slobotu pred duhom, vidi na Voloskom?

Fr. A sam, kako ne, ter se ja sva bila smutila, zač so j' bilo razglašili, da Volosko gori.

Ju. Nemo ti! če niste videli, da su ono bili sve neki kularani ognji i da je svako malo kakova raketa va zraku prasnula?

Fr. Smo, smo, pak smo valj rekli, da negori nikakova kuća, nogo smo pomisli, da so morda Vološčaki blagdanom veseli. Ju. Ala si mi šegav, Fran! Briga blagdani za onu festu!

Fr. Je, jo po pravice i moja Luca govorila, da ujor se nekako žudno vidi, pak sam i ja posuminjal, da mora nekakov drugi urok temu bit. Zašti ti Jure morda, zač jo ono bilo?

Ju. Ja si da znam, a ti ugoni ako si junak.

Fr. A ča ti ja znam? Kraljeva ni bila; Dušovi, govoris da Vološčaki nebi tegu storili; pravdu nisu Kastavcem dobili, pak ja neznam če bi drugo moglo bit, ako ne da su morda drugega potestu storili?

Ju. Ugonil si, po moju juhu, al znaš kega?

Fr. A valjada opt Gustina, tor hvala Bogu svi znamo, da na Voloskom, zvan njega, neće nijedan da potesta bude.

Ju. I tu si trefli!

Fr. Ako j' ono sve njemu na čast bilo, to su Vološčaki bili pravo storili; zač ako nebi on tel potestu bit, bi Volosko morda i potestariju zgub...

Ju. Pustimo to ča! A su pak ča kresili?

Fr. Bi reč da ne, zač da čekaju, dokle bude jubilar.

Ju. Tako ja takol!

O klijavosti sjemena.

Prošetah se ovih dana po liepom „Petrovom polju“, ali kad na jednos susretot čestitog glavaru solo Kričkabu, a dušom i tielom Hrvata, po imenu Marku,

Da si mi zdravo, čestiti Marku! progovorili ja. Bog i sveti, gospodine! odzove se Marko. Odkud Marko?

Evo gospodino! još u zoru odoh do sola Ružića, eda razvidim i procjenim štatu, što mi tu skoro nesretni potok „Čikola“ počinji na nekim mojim njivama, koje su po nosreći položeno tik istog, te koje sam još oko volike Gospojino posijao sa pšenicom, ali u zao čas po se i budne potok usled neprerađeni kisali iz koriti izazio, to mi dobro žetu osjetišti, tako, da sam prizisnij opet preorat i još kruzu posijati. — Vrlo dobro, Marko; ali potle nego si pripravio zemlju, prije sjeće, hoteš se što drugo... Sto se hoće? pita Marko.

Hoce se da je njene klicavice, odgovorih ja. Ah! mi to nepazimo, gospodaru... odgovori Marko.

A to je ono, što biste imali paziti po vrb svega, prijatelju Marko, za moći imati obilatu žetu; jer pamti brate Marko, da je klijavost jedan od najglavnijih uvjeta valj-

„Zdrava ti je, boje ti nezdrava!
Ona ti je svih dvoran jubila;
Još ti je i mene otila.“

Grgo ferma svoga vrana konja,
Pak pošče do domi svojega.

Juba ga je z delga zagledala,
I još mu je bliže poštelala.

„Odstup! dejo, nevarnice moja!
Žač da si tih dvoran jubila,
I jošće si Žumbra otila.“

„Puti me reč, Grgur junače,
Puti me reč jednu do dvi rije.“

„Reci Kate, ake čes i četire.“
„Sadib lozu posred drvara mogu,

Na lozi je urodo grozdje;
Otli ga je tigrat Žumbre veren sluga,

Počne tigrat, ni mu ga baštalo.“

Grgo ferma konja vivericu,
Pak pošeće Žumbra nu rovinicu.

Žumbre ga je z delga zagledajo,
I još mu je bliže poštelajo.

Grgo stegno spod bedri sabijen,

Pak odišće Žumbrovu glaviou.

Trijnstičeru sb.

Izgovor je vjerno, zabilježen.

(Drugi put dalje).